

fat paa Prøve, saa længe er vor nuværende Forsatning overhovedet ikke prøvet, om den kan bruges eller ikke. Saa længe den bruges paa den bagvendte Maade, kan det ikke nytte at sige: Ja, det er nu denne Forsatnings Aand! Saaledes ere vi stillede, at der skal være en uløselig Strid mellem Rigsdagens to Afdelinger! Nei, Forsatningen er ikke prøvet efter Forsatningens Aand. Det er muligt, at bliver den prøvet, viser det sig, at denne Forsatning er ubrugelig. Det er muligt! Jeg tror det ikke. Forsøget er hidtil dags ikke gjort, thi vi have ikke havt en ledende Regjering, der har villet handle i denne Forsatnings Aand. — Jeg skal ikke følge den høitærede Conseilspræsident yderligere i hans Behandling af den foreliggende Sag. Efter at Forslag om Overgang til Dagsordenen er stillet, foreligger jo ikke Sagens Realitet her til Behandling. Jeg forstaa meget vel, at den høitærede Conseilspræsident her paa dette Omraade har søgt sit Forbillede, som han ogsaa selv siger, i Tydskland. Den Modsatning, som i Tydskland finder Sted, vil ogsaa finde Gjenlyd her. Rettefærdigheden for Reformbevægelsen i Tydskland er nemlig den — og jeg anerkjender det med Hensyn til den tydske Keiser selv og den Regjerings Chef, som der med saa stor Styrke leder Sagerne — for Folket, for Menigmand, men vi maa samtidig lægge Mærke til, at der reiser Menigmand sig mod Reformerne, og de ske kun mod deres Repræsentanters Stemmer. Vi her til Lands sjøe derimod til: Ikke blot for Folket, men ogsaa ved Folket, og er der Noget, vi lægge Hovedvægten paa, og er der Noget, som gjør Skjellet mellem Reformbevægelsen her og i Tydskland, saa er det det, at vi ville, at Reformen skulle ske for Folket og ved Folket. Den høitærede Conseilspræsident siger nu, at han ligesom den høitærede Indenrigsminister var villig til at imødefomme dette Thing og stiller det i Grunden in blanco, hvilke Indrømmelser han nu var villig til at gjøre. Jeg vil sige den høitærede Conseilspræsident, at har nogen Regjering havt Chancer i sin Regjeringstid til at kunne forhandle og komme til at udrette Noget, har denne Regjering gjentagne Gange havt det, men den har ikke benyttet dem. Betingelserne for Forhandling blive nu kostbarere og kostbarere; de sibyllinske Bøger blive dyrere og dyrere, eftersom Aarene gaa, og nu er den Pris som den høitærede Conseilspræsident vil byde, ikke mere tilstrækkelig. Den høitærede Conseilspræsidents Hentydning til Magtstræb herfra, vil jeg skænke ham; thi har nogen vist sig i den Henseende at staa forrest i

den Retning, anser jeg det for at være den Regjering, som har sat alle Landets Interesser til Side for det ene Hensyn at beholde Magten for sig. Han spurgte: hvor længe skal dette kunne holde sig? Hvor længe skal den Politit, som Befolkningen bærer frem gennem sine Repræsentanter, kunne holde sig, og han erklærede, at han var villig til at afvente Enden derpaa. Han fralagde sig jo imidlertid, da han begyndte med at tale, dette, idet han sagde, at man ikke havde Ret til at betegne ham som ligegyldig overfor de Interesser, han varetog, men, efter Slutningen af den høitærede Conseilspræsidents Udtalelser nu, at han er villig til at vente og se ganske roligt paa, hvorledes alt gaar saa skjøvt og saa slet som muligt, saa siger jeg, at derved har den høitærede Conseilspræsident givet os Ret til fremdeles at fastholde den Paastand, at denne Regjering og dens Chef ere ligegyldige for de Interesser, de ere satte til at varetage.

Conseilspræsidenten (Estrup): Jeg hørte ikke det indledende Foredrag i Gaar, hvori den ærede Forslagsstiller begrundede Afvisningen af den den Gang foreliggende Sag, og jeg kan altsaa tage feil i min Opfattelse af hans Begrundelse; det er muligt, at hans Udtalelser foreligger paa Tryk, men jeg har i alt Fald ikke set det. Naar den ærede Forslagsstiller sagde, at der ikke var givet Oppositionen nogen Veilighed til at vise om den kunde eller om den ikke kunde enes om Gjennemførelsen af vigtigere Sager, saa forholder det sig for saa vidt fuldstændig rigtig, som den ærede Forslagsstiller og hans Meningsfæller jo ikke endnu have havt den Blads inde, hvorpaa jeg nu staaer, men jeg ser ikke rettere, end at der maa paahvile det danske Folkethings Opposition den samme Forpligtelse, som ellers i alle konstitutionelle Stater paahviler Oppositionen, naar den vil fremkomme med Krav paa at komme til Styrelsen, nemlig at have et positivt Program, og den ærede Forslagsstiller har jo fuldstændig Uret i, at der ikke er givet den rigelig Veilighed til paa mangfoldige Omraader at fremkomme med et positivt Program, uden at et saadant er blevet optillet. Jeg skal kun nævne een Sag og nævne netop den Sag, fordi jeg veed, at det ærede Medlem selv nærer en varm Interesse for den, og det er Forsvarssagen. I Stedet for at fremkomme med sit eget Program for denne Sag, har den ærede Opposition stadig i de senere Aar kun afvist alvorlig Forhandling af Sagen; det nævner jeg kun som